

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 24. VIII aastakäik

15. detsembril 1933

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas . . .	1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	16.50
Välismaale . . .	5.00	1gal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	10.00
Poolaastas . . .	3.00			Kaanekülgedel—kokkuleppe!

SISU: Uus ajajärk Kaubandus-tööstuskoja tegevuses. Äritunnistuste lunastajale tähelepanemiseks. Tööpuuduse lahendamise võimalusi laevade remontitööstuses. Mõned täiendused kaupade nimestikus, millega võib kaubelda III järgu äritunnistusega. Oskar Zimmermann 50-aastane. Eesti-Leedu väliskaubandus. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Äride register. Abieluvaranduste lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Uus ajajärk Kaubandus-tööstuskoja tegevuses.

Tagasivaade seni tehtud tööle.

Mõne päeva pärast astub kokku Kaubandus-tööstuskoja kolmas koosseis, et panna toime koja juhatare ja nõukogu esimeeste valimised ja moodustada järgneva nelja aasta peale koja seaduses ettenähtud orgaanid — juhatus, nõukogu ja sektsioonide bürood. Möödunud kaheksa aasta jooksul pole olnud koja koosseisus kuigi suuri muudatusi. Teise koja koosseisu 1929. aastal tuli võrdlemisi vähe uusi tegelasi. Samuti püsis koja juhatare esimehe kohal üks ja seesama isik, hr. Joakim Puhk, välja arvatud lühike aeg, millal ta valiti koja nõukogu esimehe kohale.

Kolmanda koja koosseis on aga võrreldes kahe eelmisega tunduvalt muutunud, kuna valimistel tuli üle 50% kotta uusi inimesi. See asjaolu ja erakordselt elav osavõtt koja valimistest lasevad oletada suurt huvi tõusu koja kui majandusringkondade avalik-õigusliku asutuse vastu, mis tuleb lugeda rõõmustavaks nähtuseks, arvestades suurenevaid ülesandeid, mis Kaubandus-tööstuskodal, ühenduses meie põhiseaduse ja valitsemise korra muutmisega, seisavad ees.

Esimese koja ülesandeks oli eeskätt välja arendada koja konstruktsioon ja orgaanid ja sulatada kokku koja ümber koondunud väga mitmekesiste ja laialivalguvate huvidega ringkonnad üheks tervikuks, ühiseks majanduslikuks rindeks. Need esimesed aastad koja elus, niitelda lastehaiguste ajajärk, nõudsid koja juhtivalt tegela-

siit erilisi pingutusi ja suurt taktitunnet, et kõrvaldada vastolusid koja sisemise ühtluses, mis ikka jälle siin-seal üksikute huvialade vahel kerkisid esile ja milliseist peeti kinni põhimõttelise visadusega, hoolimata sellest, et vaieldavad küsimused tihti polnud kuigi suure ulatusega.

Selle sisemise korraldamistöö kõrval asus koda juba oma olemise algusest peale täie südidusega kotta kuuluvate huvialade kaitsele, mis alul oli tunduvalt raskendatud, kuna riigi- ja omavalitsusasutused esimesil aastail suhtusid kojale, kui uuele ja Eestis seni tundmatule organisatsioonile, teatava umbusu ja külmusega. Selle jää sulatamiseks on koja juhtivad jõud, eesotsas oma senise esimehega, teinud agaralt tööd kogu koja tegevuse aja jooksul, ja peab tunnistama, et see töö on kannud head vilja. Vastastikuse usalduse tekkimiseks ja vahekordade normaalseks muutmiseks on tunduvalt mõjunud kaasa see asjaolu, et kijas kõiki arutusel olnud küsimusi püüti kaaluda rahvamajanduse ja otstarbekohasuse seisukohalt, olles seega riigi- ja omavalitsusasutusile asjalikuks nõuandjaks. Koda oma otustes ja avaldustes on jäänud ikka rahvamajanduse üldhuvide pinnale ja reaalsuse ja võimalikkuse piiridesse, mis on pika peale ka hajutanud umbusu ning külmuse koja vastu, mis alul läbikäimises teiste ametkondadega mõjus takistavalt.

Kui see tähtis ja tarviline töö, mis koda kaheksa aasta jooksul kodumaa rahvamajanduse kasuks selle mitmesuguste alade korraldamisel on teinud, ei paista välispool silma, siis oleneb see nimelt selle töö iseloomust, mida ei saa mõõta kilovattidega ega hobusejõududega. Ei ole ju võimalik arvutada tunde ja päevi, mis koja juhtivad tegelased, orgaanid ja ametkond ühe või teise küsimuse kallal on pead murdnud, ega saa ka mõõta energia hulka, mis ühe või teise ülesande läbiviimiseks on kulutatud. Koja arvamised ja seisukohad on ta esindajate ja orgaanide kaudu tunginud kui elustavad veesooned kõigisse meie majandusliku elu avaldusisse, tuues välispoole märkamatuks kaasa koja ülesehitavat mõju. Kes tahab eitada seda tervendavat mõju, mis koyal on olnud Eesti majandusliku elu korraldamisele nii seadusandluse alal kui ka lugematuis üksikküsimusis, vaatamata riigikogus valitsemise erakondluse vaimule, see pole küllalt erapooletult suutnud jälgida ja analüüsida meie majandusliku elu nähtusi või jälle hindab neid sihilikult valesti.

Eesti kõrgemad majanduspoliitika juhid, kel on tarviline arusaamine ja selge ülevaade eesti majanduslikus elus tegutsevate faktorite kohta, on mitmel puhul rõhuga tunnustanud koja tegevuse tähtsust ja tervendavat mõju meie majanduspoliitikale. Alles hiljuti, koja uute ruumide õnnistamisel, riigivanem hr. K. Päts oma tähele-

panuvaarses kõnes rõhutas, et vabariigi valitsus on mitmel puhul pidanud koja seisukohtade mõjul oma poliitikat muutma. Kas võib olla veel selgemat ja kindlamat tõendust koja tegevuse tähtsusest ja ta mõjust Eesti majanduslikus elus?

Nurisejaid on olnud igal pool ja alati ja meid saab olema tulevikuski. Aga koda ei saa ega suudakski rahuldada iga üksikut nurisejat, pealegi kui nurisemise põhjusteks on puudulik arusaamine meie rahvamajanduse üldistest vajadustest või jälle rahuldamata isiklikud huvid.

18. skp. algab oma tööd Kaubandus-tööstuskoja kolmas ja uuendatud koosseis. Seda tööd võib uus koda jätkata oma uues mugavas ja kõigiti otstarbekohases kodus, mille senine koja koosseis suure hoole ja energiaga on üles ehitanud. Tehniliselt tohiks uue koja töö olla mõnevõrra kergem kui see oli seni. Uus ajajärk Eesti poliitilises ja majanduslikus elus paneb koja peale tulevikus senisest suuremad ülesanded, kuna riigikogu liikmete arvu on vähendatud ja ta töötamise aeg piiratud 6 kuuga. Uue valitsemise korra juures omandavad majanduslike ringkondade avalik-õiguslikud esindused kahtlemata senisest suurema tähtsuse ja kaalu. Soovime kolmandale kojale ta raskete ja vastutusrikaste ülesannete täitmisel palju õnne ja edu!

H. A.

Äritunnistuse lunastajaile tähelepanemiseks.

Aasta jõuab lõpule, aga sellega ühes läheb aeg, millal kaupmees ja tööstur oma äriettevõtte tegevuseks eelolevaks aastaks peavad lunastama uue äritunnistuse.

„Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ on varemalt juba juhtinud tähelepanu sellele, et äritunnistused eeloleva aasta jaoks tuleb aegsasti lunastada, nii et need tunnistused 2. jaanuaril äriruumides oleksid nähtaval kohal, kuna uue aasta esimestel päevadel mõneski äris võib toimuda revisjon, ja siis on paha, kui äritunnistusega pole asjad korras. Trahv, olgu see siis suur või väike, tabab hooletut äriimeest.

Äritunnistuse lunastamisel tuleb kaupmehel ja töösturil kaaluda järele, et nad lunastaksid äritunnistuse, mis oleks vastav nende äriettevõtte tegevusele ja iseloomule. Ei ole sellest küllalt, kui kaupmees riputab seinale äritunnistuse, mis on oma järgus madalam, kui seda nõuab ettevõtte iseloom. Sel juhtumil on sekeldused paratamatud ja tagajärjed võivad olla ebameeldivad. Üldiselt on teada, et kõik need

äriettevõtted, kes kaubanduslikul otstarbel kaupu välismailt sisse toovad, importi toimetavad, peavad lunastama I järgu kaubandusliku äritunnistuse; selles asjas ei saa olla kogemata eksimisi. Keerulisem on küsimus, kas kaupmees peab lunastama II või III järgu äritunnistuse. Mõnigi kaupmees on arvamises, et ta väheldane ettevõtte pisikese läbikäigu juures peaks tulema toime III järgu äritunnistusega, kuid revideeri- ja ametnik leiab aga, et äris olevad kaubad tingivad kõrgema järgu äritunnistust. Jällegi protokoll ja trahv.

Majandusministri määrusega 28. septembrist 1933. a. nr. 10427, mis välja kuulutatud „Riigi Teatajas“ nr. 82 — 1933. a., on III järgu õigusi kauplemiseks lubatud kaupade suhtes märksa laiendatud. Kui võrrelda seni maksvusel olnud end. Vene rahaministri poolt 1. det. 1898. a. kinnitatud kaupade nimestikku uue nimestikuga, mis 1. jaanuarist 1934. a. maksma hakkab, siis tor-kab silma suur erinevus nende kahe nimestiku vahel. III järgu äridele on antud senisest suurem vabadus. Kuid siiski on küllaldaselt kaupu,

missuguseid III järgu äritunnistusega ei tohi müüa, vaid missuguste müümiseks nõutakse II järgu äritunnistust.

Seepärast tuleks kaupmeestel, kel tekib kahtlus, mitmenda järgu äritunnistus nende ettevõttele peaks vastama, asjatundjailt küsida nõu ja juhatust. Kui mitte mujalt, siis otseteed maksuinspektorilt eneselt. Ettevaatus on alati tarkuse ema.

Kaupmeeste seltsid ja organisatsioonid peaksid aga oma liikmeile panema südamele, et nad aegsasti lunastaksid äritunnistused. Samuti peaksid kaupmeeste seltsid jõudma selgusele põhiäri-maksu (äritunnistuste) kohta antud määruste suhtes, et nad võiksid asjatundliku nõuga oma liikmeile olla abiks. Meie kaupmeeste organisatsioonid otsivad sageli endale tööd, või seisavad tegevuseta; siin on neil tänuväärne ülesanne täita, hakaku nad sellest kinni. K.-t.-koda ei ole

säärastes küsimustes kunagi oma nõu ja abi keel-nud ega keeldu sellest tulevikuski.

Kui III järgu kaupmeestele on muutunud „elu lahedamaks“, on aga veo- ja kandekauplustele tõmmatud õige kitsad piirid. Välispool linna piire võib veo- ja kandekaupluse tunnistusega kaubelda mineraalvete ja karastavate jookidega; korvidega ja vitstest ja traadist punutud asjadega; nõõride, võrkude, kottide ja mattidega; orava-, jänese- ja loomade karusnahkadega; määrettega jne.; kodumaa kosmeetika kaupadega; aedvilja- ja lilleseemnetega, kirjutustarvetega; mänguasjadega jne.

Nagu sellest näha, on rändkaupmeeste laiutamisele tõmmatud piirid ja neil keeldud paljude kaupadega kauplemine, mis tänini aset leidnud. Ka neil tuleb neid määrusi silmas pidada, kuna määrustest üleastumise korral neid varitseb trahv. R. B.

Tööpuuduse lahendamise võimalusi laevade remont-tööstuses.

Kaubandus-tööstuskoda esitas valitsusvõimudele oma ettepanekud.

Metallitööstuste hulgas omab laevaremont-tööstus Eestis kui meririigis väga suure tähtsuse. See tööstus on vajaline oma kaubalaevade, kait-selaevade ja administratiivlaevade remonteerimiseks ja uuendamiseks. Kuid ka välislaevadelt võib saada remonttöid juhtumil, kui peaks mõni välislaev sattuma avariasse või muidu eesti vetes vajama remonti.

Hoolimata kaubalaevastiku tõusust, mis kahtlemata peaks märksa suurendama remont-tööstuse tööhulka, on ühenduses majanduskrii-siga laevaremonttööstuse alal juba läinud sügi-sest alates märgata suurt tööpuudust, nii et va-hete-vahel suur arv töölisi on pidanud olema tööta ja hädaabitööde korras otsima mujalt tööd.

Samuti on ka tulnud töömuretsemiseks välja mõtelda riigi eelarve korras „puhveritöid“, mis küll osalt lahendavad tööpuudust, kuid koorma-vad rängalt riigi eelarvet ja — mis peasi — nende tööde kaudu ei looda juure väärtusi, mis annaksid omakord töövõimalusi uutele inimestele. Üldkokkuvõttes läinud aasta sügisest seniajani, peale paari viimase kuu (kus tulid remonti suu-remad eralaevad), on remonttööstuse spetsialistidest umbes 30—40% tööta või on olevat töö-jõudu suudetud kasutada ainult osaliselt.

Niisama kurb on väljavaade eelseisvaks ajaks, kuna eralaevades ei ole ette näha suure-

maid remonte ja riigi laevades krediitide puudu-sel on tööd tõmmatud äärmiselt kokku. Seisu-kord on eriti halb tööta inimeste seisukohast, pi-dades silmas, et meil on laeva remonttööstuse alal väga hea kaader õppinud töölisi, keda peaks produktiivselt ära kasutama uute väärtuste loo-misel. Ka oleks lubamatu, kui metallitöölised ja teised eriteadlased peaksid minema hädaabikor-ras sootuks teistele tööaladele, kus tuleb riigi poolt kanda kulusid.

Kõike seda silmas pidades esines Kauban-dus-tööstuskoda valitsusvõimudele tööpuuduse vähendamiseks laevaremonttööstuses, ning üldse tööpuuduse lahendamise alal, järgmise ettepa-nekuga:

Laevasõidu kriisi tõttu võib praegu osta vä-lismaalt õige madalate hindadega keskmises va-nuses laevu, millel seisab ees n. n. survey-re-mont. Praegu võib, näiteks, meie oludes osta sobivas suuruses 2000—3000 kandejõu-tonniseid umb. 18—20-a. laevu keskmiselt £ 2000—3000 eest juhtumil, kui laeval seisab ees kapitaal-ne survey-remont. Kui niisugustes laevades viia läbi vajaline kapitaal-remont ja ühtlasi laeva ma-sin-siseseadeid veidi ökonomiseerida, siis võib saada laevu, mis täiesti kordaseatult ning re-monteeritult maksaksid, arvestades keskmiselt ületoomise kuludeks ja välismaterjaalideks kuni £ 750.— ning kordaseadmise ja remondi kulu-

deks ühes vajalise varustuse täiendusega iga laeva pealt ümarguselt Kr. 25.000.—, Kr. 75.000.— — 90.000.—, mille hulgas oleksid:

1) laeva hind välismaale ja materjaalide ostud ületulekuks ja remondiks kokku umb. 60.000 kr.;

2) töäjõud ja kulud kodumaal 25.000 kr., kokku kr. 85.000.—.

Kui, näiteks, niisuguseid laevu osta 4 tükki, siis selleks kulub välisvaluutat umb. 240.000 kr. cest. Võttes arvesse, et vastavil laevasõidu-ettevõttele on võimalus saada krediiti ja teisel teel hankida välisraha, tuleks jätta laevade ostmine laevasõidu-ettevõtete hooleks, kes kava teostavad.

Remontitööde läbiviimiseks kodumaal tuleks anda pikaajalist krediiti protsendita laenuna, tagasimaksuga alates teisest aastast.

Ettevõtte resultaadina, arvesse võttes, et iga laeva kordaseadmiseks kulub keskmiselt umb. 4000 inimtööpäeva, saaks tööd umb. 16.000 inimtööpäeva, s. o. 3 kuuks tööd keskmiselt 200 inimesele, kellest $\frac{2}{3}$ oleks remonteerijate tööliste ja $\frac{1}{3}$ merimehi ja kloppijaid-värvijaid.

Tulemuseks oleks 4 täiesti remonteeritud ja uuendatud laeva, kuhu võiks asuda tööle, võttes arvesse laeva meeskondade koosseisu, ümarguselt 75 merimeest. Võttes arvesse laevade suurt ning tegevuse võimalusi võib lugeda, et nende kaudu aastast läbikäivad brutto prahid annaksid ümarguselt £ 40.000.—, millest „nägematu ekspordina“ riiki tuleks iga aasta umbes £ 12.000.—, s. o. umb. sama summa, mis laevade muretsemiseks ühekordselt tarvitati. Laevades tööd leidvate merimeeste palgad üksi teeksid aastast välja üle 100.000 kr. Pealeselle tuleks kodumaale tööd remonteerijatele ja mitmele teisele ettevõttele, mis laevadega ühenduses.

See oleks aktiivne tööpuuduse lahendamise viis, kuna

1) vastava tööala töölised rakendataks tööle oma alal;

2) loodaks juure uusi väärtusi, kus tööd leiaksid alatiselt uued töötajad inimesed;

3) loodaks juure uus välisvaluuta juurevoolu allikas, ja

4) ei kulutataks riigi raha tööpuuduse lahendamiseks jäävalt, ainult krediitina, vaid see tuleks pärast riigile tagasi.

Nii näeme, et rahvamajanduslikult on see aktiivne tööpuuduse lahendamise viis, mis on majanduslikult kasulik isegi sel puhul, kui juuresoetatavad laevad ei jätaks midagi järele kapitali

protsendiks ja amortisatsiooniks, mis aastast teeb umb. 100.000 kr., kuna kaudne rahvamajanduslik tulu on sellest mitmekordne.

Kuid peame veel märkima, et selle kava teostamine aitaks saneerida ka olemasolevat kaubalaevastikku, võimaldades soetada juure võrdlemisi odavaid üksusi lisaks olevaile, mis soetatud kõrge hinnataseme juures (enne £ langust), mis märksa parandaks vastavate laevasõidu-ettevõtete bilansse. Niisugune aktsioon, aidates kaasa selle majandusala elujõu alleshoidmisele, on suure üldrahvamajandusliku tähtsusega.

Eeltoodud tööpuuduse vähendamise kava oleks teostatav järgmiselt:

1. Teostamine tuleb anda soliidsele laeva-elsidele-omanikele, kellest võib loota ettevõtte soliidset läbiviimist majanduslikult ja tehniliselt;

2. Vastavad ettevõtted peavad väliskrediidi laevade ostmiseks muretsema ise, kasutades ära oma sidemeid ja ühendusi. Võimaliku laenu tegemiseks tuleb jätta vabaks laeva I obligatsioonid, mis võivad olla kuni £ 2/ br. reg.-tn.;

3. Laeva ületoomise kuludeks ja remonteerimiseks tuleks võimaldada valuutat Eesti Pangast iga laeva kohta kuni £ 750, milleks tuleks võimaldada pikaajalist laenu Pikkalaenu Panga laevanduse krediitide summast;

4. Laevade remondi ja uuendamise kuludeks Eestis tuleks anda töötatavate fondist protsendita või 2% laenu kuni 12 a. peale, maksimisega alates 3-aastast (eeldusega, et esimesed 3 aastat tasutaks võimalikku välislaenu). Laenu krediit peaks kokku olema kuni 100.000 krooni. Seda laenu võiks anda ka sadamatehaste või riigi pankade finantseerimisel, mille juures protsentide vahed tuleks tasuda töötatavate krediitide või muudest ressurssidest. Kindlustuseks laevaomaniku poolt antakse laeva II obligatsioon või, kui laeva ostuks laenu ei tehtud, siis I obligatsioon.

Kuigi sellest kavast paistab, nagu peaks riik riskeerima laenuga, ei või siiski unustada, et see ei ole mingi harilik laen, vaid tööpuuduse lahendamiseks ja uute töövõimaluste loomiseks antav laen, mis riigikassale ei tähenda otsekohest tagasitulematut väljaminekut, nagu kõik teised tööpuuduse lahendamise krediitid ja kulud.

Võiks loota, et leidub laevaomanikke, kes võiksid võtta teostamisele eeltoodud kava, mille juures valitsuse poolt võiks olla tingimuseks, et laevad enne ostmist tunnustataks vastuvõteta-vaiks komisjoni poolt, kuhu kuuluks 1 esindaja teedeministeeriumi ja 1 Kaubandus-tööstuskoja poolt. Ka peaksid laevad 100% ulatuses kuuluma Eesti kodanikele.

Mõned täiendused kaupade nimestikus, millega võib kaubelda III järgu äritunnistusega.

Uus III järgu kaubandusliku äritunnistusega kaubelda keeldud kaupade nimestik puudutab umbes 3000 segakauplust maal ja 1000 mitmesugust kauplust linnas, seepärast on väga tähtis, et need kauplused ka tulevikus saaksid kaubelda samuti III järgu äritunnistusega nagu seni, aga mitte poleks sunnitud lunastama II järgu kaubanduslikku äritunnistust.

Uue nimestiku avaldamisega oli mõeldud laiendada III järgu kaubandusliku äritunnistusega ettevõtete tegevust, kuid osaliselt toob praeguse nimestik uusi kitsendusi juure.

Kaubadus-tööstuskoja väikekaubanduse sektioon, baseerudes koja osakondade ja esinduste ning kaupmeeskonna organisatsioonide soovidele, esitas majandusministrile märgukirja lootusega, et veel enne nimestiku maksmahakkamist leitaks võimalust nimestikus võtta ette mõningad parandused:

Praegune nimestik keelab müüa jalgratta osi. Tegelikult aga jalgratas on muutunud maal hädavajaliseks liikumisabinõuks ja jalgratta ühe väikese osa kõlbatuks muutumisel või murdumisel tuleb sõita linna uue osa muretsemiseks. Hädavajaline oleks, et maakauplused, kel on III järgu äritunnistus, saaksid pidada ka vähemaid jalgratta osi.

Edasi keelab nimestik müüa reformpõhjaga raudvoodeid. Võiks olla lubatud müüa igasuguseid voodeid, kui on lubatud puuvoodite müük. Vene ajal oli raudvoodi teatud mõttes luksus, kuid nüüd tuleb ta lihtinimestele odavam ja seepärast peaksid raudvoodid olema rahvale kättesaa-

davad. Samuti on keeldud müüa pressitud ilustustega nahku ja neist valmistatud asju. Seega oleks keeldud raamatu- ja pudukauplustel, millel III järgu äritunnistus, müüa pressitud nahast vähemaid mälestus- ja tarbeesemeid, rahataskuid, taskublokke ja teisi samalaadseid esemeid.

Neid esemeid müüvad kõik meie provintsi raamatu- ja pudukauplused, kel on III järgu äritunnistus.

Nimestik näeb veel ette, et tapeedirulli hind ei tohi ületada 25 senti. Säärase hinnaga tapeedi kaovad meie turult juba tuleval aastal hoopis ja odavaimate tapeetide hind kõigub 30 — 50 sendi vahel. Praegu on 25-sendilisi tapeete en-gros ladudes veel paarkümmend meetrit, nii et tulevikus III järgu äritunnistusega raamatukauplused ei saaks üldse tapeete müüa, kuigi seni oli see kaup üheks peartikliks provintsi raamatukauplustel.

Rulli hinna alammääraks peaks olema 75 senti, sest vastasel korral provintsilinnades ja alevites ei saa tulevikus üldse enam tapeete osta.

Lõppeks keelab nimestik kaubelda peakatega, mille hind ületab 6 krooni. Terve rida müüsi ja naisterahva kübarate ärisid on sel puhul sunnitud võtma II järgu äritunnistuse, sest meeste ja naiste peakatete normaalne hind kõigub 10 krooni ümber.

Kui ülaltoodud täiendused võetakse nimestikku, siis võiks see meie maa ja linna väikekauplusi rahuldada, kuna ostjaskond leiaks neist kauplustest endale kõiki hädavajalisi kaupu, mis nendest äridest harilikult nõutakse.

Oskar Zimmermann 50-aastane.

6. detsembril 1933. a. pühitses Tartu tuntumaid tööstureid ja tulundustegelasi hra Oskar Zimmermann oma 50-ndat sünnipäeva.

Aastakümnete eest maapoisina linna siirlnud ametit õppima — praegu üle Eesti tuntud kohvri- ja peennahatööstuse ja -äride omanikuna — on Oskar Zimmermann elavaks eeskujuks kodumaa töösturite perele. Alata mitte millegagi ja jõuda nii kaugele — see tõendab Eesti mehe sitkust ja ettevõtlikkust, see kasvatab ja süvendab usku eestlases peituvaisse loomevõimesse. Oskar Zimmermann on tüübiline „self made man“ — mees iseendast.

O. Zimmermann sündis 6. detsembril 1883. a. Vesneri vallas Tartumaal Kikevere talupidaja

kolmanda pojana. Kuna üks poegadest juba õppis ülikoolis, tuli Oskaril piirduda esialgselt külakooliga ja siirduda praktilisele alale. Tartus sadul-seppmeister J. Busch'i juures omandanud tööstuse, ühtlasi tundide võtmisega oma teadmisi täiendanud matemaatikas, saksa ja vene keeles, siirdus elavaloomuline noormees Peterburgi, et valmistada end meistri kutse vastu.

1908. a. avas noor meister juba oma sadulsepa- ja peennahatööstuse ja -äri Tartus, Riia 17. Tuli alguses võidelda suurte raskustega, sageli veeta uneta öid, kuid hea tahe ja energia võitis kõik raskused. Ei unustatud end ka hariduslikult täiendamast: raamatupidamise kursuse läbivõtmisel jätkus õppimine Eesti iseseisvuse ajal Tartu õhtugümnaasiumis, millist õppeasutust tal aga ei võimaldanud lõpetada järjest kasvavad seltskondliku töö ülesanded ja isiklik äritegevus.

Juba enne maailmasõda töötas O. Zimmermann 10 õppinud töölise ja 8 õpilasega. Segaste aegade tulekul tuli ettevõtet piirata. Eesti iseseisvuse tulekuga asus ettevõtlik ja oma teadmisi välismaail täiendanud tööstur oma ettevõtet laiendama, tõstes ettevõtte tootmisvõimet uute masinate ja seadeldistega välismaa eeskujul. Seetõttu arenes O. Zimmermanni kohvritööstus esimeseks Eestis, olles suuteline võistleva välismaa toodetega oma alal. Seda tõendab nõudmise kasvamine ettevõtte toodete järgi, aga ka paljud auhinnad, milliseist eriti tuleb mainida 1912. aastal Roomas ülemaailmsel võistlus-näitusel saadud kõrgemat auhinda „Di Gran Premio“ ja 1920. aastal Eesti üleriiklikul näitus-messil saadud kõige kõrgemat auhinda „Grand Prix“. Toodete hea minek on võimaldanud asutada paralleelse äri Tallinnas ja osakonnad Pärnus, Rakveres ja Kuresaares. O. Zimmermanni ettevõtlikkuse tõttu on langenud ära tarvidus kohvrite sisseveoks välismailt, millega on palju kokku hoitud välisvaluutat ja võimaldatud hulgale inimestele tööd kodumaal (ettevõttest on üle poolesaja õpilase läi-

nud ellu, neist on paljud iseseisvad ettevõtjad, meistrid ja õppinud töölised). Viimaseil aastail eriti on pandud rõhku ka peennahatööstuse kõrgemale väljaarendamisele, nii et ka need tooted praegu suudavad rahuldada kõige nõudlikumat tarvitajat, eriti daamide moeartiklite alal, nagu käsitaskud jne.

Isikliku äritegevuse kõrval on O. Zimmermann endale võtnud ülesandeks kõige jõuga aidata kaasa meie rahvamajanduse üldhuvide arengule ta avalik-õigusliku asutuse, Kaubandus-tööstuskoja, kaudu, olles koja ellukutumise propageerijaks Tartu Töösturite Keskühingu kaudu. Koja liikmena ta algpäevilt tänaseni on O. Zimmermann olnud kesk- ja väiketööstuse sektiooni juhatuses ja ka koja üldjuhatuses ning nõukogus, kus ta on aidanud kaitsta kesk- ja väiketööstuse osatähtsust suurtööstuse kõrval, on aidanud lepitada suur- ja väike-kesktööstuse erinevaid, samuti ka tööstuse ja kaubanduse lahkuminevaid huve, tõstes esikohale rahvamajanduse kui terviku üldhuvid. — O. Zimmermann on olnud ka Kaubandus-tööstuskoja Tartu osakonna vaimseks loojaks ja ta esimese esimehena osakonna sihtide ja ülesannete rajajaks; on nõudnud kutseoskuse arendamist riiklikul alusel, üldse igal pool ja kõigiti aidanud kaasa Eesti tööstuse vabale arenemisele.

Soovime lugupeetud juubilarile veel palju, palju aastaid, head tervist ja jõudu kodumaa tööstuse ja Eesti rahvamajanduse heaks tegutsemiseks!

Eesti-Leedu väliskaubandus.

Tänavu esimese 9 kuu jooksul on Eestist Leedusse sisse toodud mitmesuguseid kaupu 4.119,2 tn. Lit. 510.800.— väärtuses (1932. a. sama aja jooksul — 8.775,2 tn. Lit. 1.581.500.— väärtuses).

Samal ajal on Leedust Eestisse eksporteeritud 104,8 tn. Lit. 19.500.— väärtuses (1932. a. 9 kuu jooksul — 300,5 tn. Lit. 144.700.— väärtuses).

Meie sisseveo languse peapõhjuseks on litsentside makspanek Leedus (detsembris 1932), mille tõttu meie paberi ja puuvillaste lõimede sissevedu on praegu likvideeritud. Pealeselle on paberi sissevedu Leedusse üldse vähenenud käesoleval aastal, kus Rootsi tikutrusti poolt Kaunase lähedal ehitatud paberivabrik algas tegevust. Leedu statistika keskbüroo andmeil on tänavu esimese 9 kuu jooksul paberit ja paberisaadusi üldse toodud sisse 2.238,5 tn. 2.379.000.— liti väär-

tuses (1. a. sama aja jooksul: 3.888,6 tn. Lit. 3.851.600.—). Sellest on Eesti toonud sisse 402,4 tonni paberit Lit. 207.400.— väärtuses (1932. a. 9 kuu jooksul — 1.079,5 tn. Lit. 742.500.—). Paberi sissevedu Leedusse üksikute riikide järgi:

	Tn.	Litti
Saksamaalt	1.027,0	1.302.700.—
Eestist	402,4	207.400.—
Rootsist	283,5	134.200.—
Lätist	262,5	246.000.—
Belgiast	84,7	161.500.—
Soomest	42,3	45.600.—
N. Venest	36,5	32.300.—
Inglismaalt	21,8	34.800.—
Tšehhoslovakkias	11,5	37.100.—
Prantsusmaalt	7,7	45.600.—
Hollandist	10,2	14.900.—
Teistest riikidest	48,2	116.900.—

Nagu sellest näeme, püsib meie paber Leedu sisseveos kvantumilt veel teisel kohal peale Saksa-
maa, kusjuures suurem sissevedu oli aasta alg-
kuudel, mil litsentskomisjon veel ei pannud nii
suurt rõhku kaubabilansside tasakaalustamisele
teiste riikidega ja kohaliku paberivabriku pro-
duktsioon oli veel väike.

Puuvillaste lõimede ja niitide üldsissevedu
Leedusse on tänavu suurenenud: 9 kuu jooksul
on sisse toodud 1.597,0 tn. 6.466.700.— liti väärtus
(1932. a. samal ajal — 1.374,8 tn.
5.786.200.— liti eest). Sellest on Eestist sisse
toodud 32,0 tonni 126.800.— liti väärtuses (läi-
nud aastal — 84,4 tn. 349.300 liti eest). Kuna
paberit veel vähehaaval Eestist sisse lastakse, on

puuvillaste lõimede sissevedu viimastel kuudel
täiesti seisma jäänud, sest litsentskomisjon, võt-
tes arvesse väliskaubanduse suurt passiivsust
Eestiga, sunnib Leedu tekstiiltööstusi ostma löi-
mi Inglismaalt ja teistest riikidest, kuhu Leedul
on võimalus mahutada oma põllumajandus-
saadusi.

Varemail aastail, kus Leedu peekonitoodang
hoogsalt tõusis, sai a.-s. Krulli vabrik siit suu-
remaid tellimisi eksporditapamajade ja külmutus-
hoonete sisseeadete alal, näit.: 1931. a. ja 1932.
aastal kokku üle 1 milj. liti väärtuses masinaid.
Samuti on Tartu Telefonivabrik tähendatud aastail
müünud mitmesuguseid artikleid umbes
260 tuhande liti eest.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja valimiste tulemustesse,

mis avaldatud K.-t.-k. Teatajas nr. 23, on sattunud eksitav trükiviga, mille siinkohal parandame:

Kokku oli hääleõiguslikke	6611
Nendest valis	3159

või 47,78% kogu hääleõiguslike valijate arvust.

Esindajaid kotta said:

Tallinna linn ja Harju maak.	65
Tartu linn ja maak.	26
Pärnu linn ja maak.	9
Viljandi linn ja maak.	4
Narva linn	4
Võru linn ja maak.	2
Valga linn ja maak.	2
Petseri linn ja maak.	2
Kuressaare linn	1
Haapsalu linn ja Lääne maak.	3
Rakvere linn ja Võru maakond	2

Kokku 120

Koja delegatsioon majandusministri jutul.

Laupäeval, 9. dets. s. a., võttis majandusminister vastu Kaubandus-tööstuskoja delegatsiooni, koosseisus koja esimees J. Puhk, dir. H. Kolts, koja dir. M. Hurt ja mõlemad koja sündikud — M. Pung ja A. Anderkopp.

Viimasel ajal on päevakorda võetud rida majandusliku puutuvaid seaduseelnõusid, mis on õige kaugele ulatava tähtsusega ja sisaldavad koja

arvates suuri puudusi. Seaduseelnõud on tunnustatud kiire iseloomuga seadusteks, mida tahtakse juba käesoleval riigikogu istungjärgul võtta vastu. Säärane ruttamine aga majanduselu korraldavate seaduste vastuvõtmisel, eriti kui need seadused omavad väga kaugele ulatava tähtsuse, pole kuidagi soovitatav ja võib tuua loodetava kasu asemel ainult kahju. Pealegi sisaldavad seaduseelnõud Kaubandus-tööstuskoja arvates sääraseid puudusi, mis paratamatult nõuaksid, kui need praegusel kujul vastu võetakse, nende parandamist ning täiendamist juba kõige lähemal ajal. Nii asetaks rahakapitalide ja varade väljaveo talkistamise, nende Eestisse toomise ja Eesti rahvamajandusele kindlustamise seaduse eelnõu praegusel kujul eesti kodanikud rängemasse olukorda kui see on välismaalasil Eestis; mis sunniks eesti kodanikke teiste riikide kodakondsusse üle minema. Samuti sisaldab suuri puudusi ka aktsiaseltside ja osühisuste järelevalve seaduse eelnõu, millega tahetakse riigivõimule anda liig suuri õigusi vahelesegamiseks eramajandusse, mis pole juba põhimõtteliselt Kaubandus-tööstuskodale vastuvõetav.

Delegatsioon selgitas majandusministrile koja seisukohti nende seaduseelnõude suhtes ja esitab oma seisukohad ja parandusettepanekud ka kirjalikult.

Tulumaksuseadus vajab muutmist.

Kaubandus-tööstuskoda esitas seaduseelnõu.

Kaubandus-tööstuskoda esitas majandusministrile tulumaksuseaduse muutmise seaduse eel-

nõu ühes pikema seletuskirjaga, paludes seda vab. val. kaudu esitada riigikogule.

Ajajooksul on meie tulumaksuseaduses kerkinud esile mitmesugused puudused, millede kõrvaldamine on saanud hädatarviliseks. Mitmeti ebatäpne seaduse redaktsioon ja osalt puudulik tõlge venekeelsest algupärasest tekstist on põhjustanud tulumaksuseaduse tõlgitsemise maksuasutuste poolt niisuguses suunas, mis ei ole kooskõlas tulu mõistega, kui maksualuse ettevõtja üldise tuluga. Tulumaksuseaduse tõlgitsemine on kaldunud pinnale, kus ei arvestata mitte üldist tulu ja üldisi kulusid, vaid kus tulud ja kulud jaotatakse ära üksikute tuluallikate järgi. Sealjuures arvatakse maksu alla tulude ülejäägid ühe allika järgi, kuid tulused ületavat kulude summat teise allika järgi ei arvata maha esimese allika tulude ülejäägist. Säärane toimetus ei ole kooskõlas tulumaksu põhimõttega ja peaks kiire korras kõrvaldatama. Peaasjaliselt seda puudust tahabki kojasaatunud eelnõu kõigepealt kaotada muudatuste teel üksikuis tulumaksuseaduse paragraafides, mis vastavalt tulumaksu mõistele on ümber redigeeritud. Pealeselle on aga ka võetud ette veel mitmed teised parandused, millede otstarve on tulumaksu aluseid õiglasemalt reguleerida kui seda teeb praegu maksuseadus.

Koda palus eelnõu lugeda kiireks, sest tungivalt oleks soovitatav, et ta juba tuleva aasta maksustamisel võiks tulla käsitlemisele.

Üsrikute muudatuste kohta on seletuskirjas antud tarvilised põhjendused.

Äride register

novembrikuu teisel poolel.

Registreeritud firmasid:

1. Herbert Aamisepp, Tallinn, V. Ameerika 22—10, kudumistööstus.
2. Johan Bachmann, Pärnu, Promenaadi 24, laevade tühjendamine ja täitmine. Prokurist Leonhard Bachmann.
3. Vesiveski Georg Blumfeldt, Sürgavere v., jahutöööstus.
4. Rudolf Bömberg, Tallinn, Puuvilja 4, toiduainete- ja piimakauplus.
5. Elisabeth Hermann, Keila al., viljatöööstus.
6. Leida Isok, Tartu, Pikk 33, sülditöööstus.
7. Miralda Karlson, Tallinn, Luha 20, puude- ja turbamüük.
8. August Konks, Tallinn, Tina 6, toiduainetekauplus.

9. Kasimira Kuusthal, Tallinn, S. Tartu mnt. 89, toiduainetekauplus.
10. Anna Künnapas, Nõmme, S. Pärnu mnt. 200, toiduainetekauplus.
11. August Lemsalu, Narva, Tallinna mnt. 21, kohvik ja pagariäri.
12. Aleksander Midri, Tallinn, Kopliand 31 (Bekkeri teh.), lihakauplus.
13. Anna Miller, Tallinn, Toom-Kuninga 26, toiduainetekauplus.
14. Olga Nugis, Valga, Petrooleumi 3, toiduainetekauplus.
15. Andrei Närep, Pärnu, Jannseni 24, toiduainetekauplus.
16. Samuel Podin, Väana v., vesi-jahuveski.
17. Juuli Reinap, Tallinn, Alevi 5, toiduainetekauplus.
18. Aleksander Rõigas, Aleksandri v., segakauplus.
19. Ludmilla Sepp, Tallinn, Iisraeli 21, toiduainetekauplus.
20. Aleksander Siikov, Tallinn, Raua 18—1, loomade ja loomanahkade ost-müük.
21. Kipsitöööstus Simu Soobik, Irboska v.
22. Püssitongide ja padrunite tööstus „Sole“ Simu Soobik, Tallinn, Kadaka tee 4.
23. Marie Tiitso, Tallinn, Valli 10, passaažis nr. 4, jalanõudekauplus.
24. Eduard Trei söögikelder „Silvi“, Tallinn, Viru 6.
25. Theodor Truberg, Tallinn, Videviku 26, lihakauplus.
26. J. Vernik ja A. Peterson, Tallinn, Öle 4, toiduainetekauplus. Täisühing, täisosanikud Johanna Vernik ja Anna Peterson, osakapital Kr. 350.—.
27. Rudolf Ziugand, Meremäe v., tuuleveski.

Registreeritud muudatusi:

1. Kaubanduskontor „Etna“ V. A. Belugin, asukohaks Tallinn, Pikk 50—4 (enne Lai 34—1).
2. Bertha Dethloff, mänguasjade kauplus, ettevõtte asukohaks on Tallinn, Lennuki 28—11 (kauplus asetses varem Tallinnas, Rataskaevu 2).
3. Jaan Ebbber, avanud õllelao ja limonaaditehase Viljandis, Mõisa t. 12, ja õllelao Türil, Suur-Pärnu t. 15-a. Segakaupluse Võrus, Jüri 20-a, ja koloniaalkaupluse ühes õlle- ja viinamüügiga Kärjala v. lõpetanud.
4. Aktsiaselts „Eesti Marmor“ likvideerimisele asunud, likvideerimiskomisjoni liikmed Ilmar Aule, Voldemar Pähk, Herbert Enmann, asukoht Tallinn, Kreutzwaldi 11—1.

5. Klaudia Emme jätkab äritegevust juuksetööstuse avamisega Tallinnas, Pikk 36.
 6. Saapatööstuse aktsiaselts „Globus“, Tallinn, Maakri 19/21, avanud saapakaupluse Tallinnas, S. Roosikrantsi 25.
 7. Aleksander Goruškin naha- ja saapakaupluse Mustvee al., Pihkva 1, lõpetanud, kuna metsatööstust peab edasi Venevere vallas.
 8. Heinrich Hermann, Keila al., riidevärvimistööstus, volikirja annud Elisabeth Hermann'ile.
 9. Theodor Jegorov jätkab äritegevust, avades kullasepääri Tallinnas, Müürivahe 28, firma all „Th. Jegorov“.
 10. Peeter Koik peab vesi-jahuveskit Suure-Kõpu v. (enne Sootaga vallas).
 11. Nicolai Kreebs, segakaupluse asukohaks Pürksi k., Passlepa v. (enne Passlepa k.).
 12. Johannes Kruuk jätkab äritegevust, avades paemurdmise tööstuse Tallinnas, Valge t. ääres.
 13. Mihkel Luik, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Vilmsi 43-a (enne S. Tartu mnt. 89).
 14. Arthur Marterer, rohu- ja värvikaupluse asukohaks Pärnu, Aia 28 (enne Vilmsi 11).
 15. Salme Niit, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, S. Pärnu 108 (enne S. Pärnu 86).
 16. Elviine Raudsepa perekonnanimeks abielludes on Engman, peab Tallinnas, Endla 25, toiduainetekauplust firma all „Elviine Engman“.
 17. Alfred Reiner jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Oskari 3.
 18. Leena Rääli, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Siiversi 7 (enne Nõmme, Raudtee 115).
 19. Anna Saukas, plekitööstuse asukohaks Rakvere, Pikk 17 (enne Parkali 3).
 20. Metallitööstus A.-S. „M. Seiler“, Pärnu, prokurist-asjaajaja Arseni Klein'i volitused kustunud.
 21. Ulrich Selg avanud trükikoja Haapsalus, Karja 6 (rohu- ja värvikauplust Haapsalus, Karja 8, peab edasi).
 22. Tallinna Vastastikku Vastutavate Ametnikkude Ühing, Tallinn, V. Karja 3, põhikiri muudetud; ühingu uueks nimetuseks on „Eesti Vastutavate Ametnikkude Ühing“.
 23. Aleksander Tedder, toiduainetekaupluse asukohaks Pärnu, Aisa 26 (enne Jäneselja 53).
 24. Sinaida Tulmann'i, kes peab toiduainetekauplust Narvas, Kreenholmi 54, perekonnanimeks abielludes on Podolskaja.
 25. Alma Veldemann avanud Tallinnas, Uus-Sadama 8, koloniaal- ja toiduainetekaupluse. Tallinnas, S. Tartu mnt. 83, asunud toiduainetekaupluse lõpetanud.
 26. Mart Veldemann, toiduainetekaupluse asukohaks Viljandi, Vene 10.
 27. „Tallinna Katusepapi Vabrik M. Viira“ Tallinn, Raevalla 2, Marie Viira ettevõtte ühes firma tarvitamise õigusega müünud August Viira'le, kes jääb ainuisiklikuks äripidajaks.
 28. Eduard Viitmanni surma järele peab toiduainetekauplust Rae v. lesk Elvine Viitmann.
 29. Ivan Vorobjev avanud Tallinnas, Bekkeri 1 lihakaupluse (varem reg. toiduainetekauplust Narvas, Sepa 25, peab edasi).
- Tegevuse lõpetamise registreerinud:
1. Endel Aaron, Tallinn, Alevi 5, toiduainetekauplus.
 2. Vennad J. ja L. Bachmann, Pärnu, Promenaadi 24, laevade täitmine, tühjendamine ja transport.
 3. Linda Bergert, Tallinn, Liivalaia 26, kübaraäri.
 4. Heinrich Flaur, Tallinn, Villardi 33, toiduainetekauplus.
 5. Heinrich Greenfeldt, Pärnu, turupood 5, lihakauplus.
 6. Johan Indrikson, Tallinn, Jõe 10, toiduainetekauplus.
 7. Aleksander Inglismann, Narva, Ingeri 46, toiduainetekauplus.
 8. Voldemar Johanson, söögikelder „Silvi“, Tallinn, Viru 6.
 9. Roman Kalff, Nõmme, Haava 17, toiduainetekauplus.
 10. Pauline Kelling, Rakvere, Pikk 3, pudukauplus.
 11. Johannes Koff, Pärnu, Jannseni 31, toiduainetekauplus.
 12. Bernhard Kokk, Tallinn, Heeringa 22, toiduainetekauplus.
 13. Kristiine Kokk, Tallinn, Hollandi 28, söögimaja.
 14. Villem Koppel'i Nõmme, Hiiu 8, toiduainetekauplus lõpetatud omaniku surma tõttu.
 15. Viio Koppermann, Tallinn, V. Ameerika 48, toiduainetekauplus.

16. Kusti Kuivjõgi, Tallinn, Kauna 3, toiduainetekauplus.
17. Ella Pokk, Tallinn, Paldiski mnt. 27, toiduainetekauplus.
18. Rudolf Prooso, Tallinn, Vilmsi 43-a, toiduainete- ja piimakauplus.
19. Eleonore Pällo, Narva, Suur-Kreenholmi 71, piima- ja toiduainetekauplus.
20. Martha Roodi, Tallinn, Tina 6, toiduainetekauplus.
21. Eduard Rose (enne J. Streff & E. Rose), Tallinn, S. Roosikrantsi 25, jalanõudekauplus.
22. Marie Runthal, Valk, Kesk 20-b, kohvik.
23. Kaubandus-tööstuskontor Joh. Rütmi, Tallinn, V. Posti 1, ja lubjatööstus Kilti jaama juures.
24. Juhanes Sildnik, Lohusuu v., segakauplus.
25. Alide Sommer, Tallinn, Öle 4, toiduainetekauplus.
26. Evdokim Stepanov, Tallinn, Bekkeriteh. 1, lihakauplus.
27. Vladimir Stepanov, Põltsamaa, Lossi 19, metsatööstus.
28. Leontine Uttermüller, Tallinn, Luise 16, pudukauplus.
29. Tõnis Varik, Vana-Suislepa v., segakauplus.
30. Ida Vigderhaus, Võru, Jüri 16, riide- ja puduäri.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teal. lisade nr. nr.	Elukoht
Eglit, Osvald Ferdinandi p. ja abik. Jenny-Johanna Jaani t.	23. IX 33.	Nr. 83 27. X 33.	Jõgeva al., Suur uul. 6.
Piibermann, Albert ja abik. Alma	13. X 33.	Nr. 86 7. XI 33.	Tallinnas, Aafrika 37.
Salza, Andrei ja Puura, Leontina	13. X 33.	"	Tallinnas, Raua 22-a, 12. " Liivalaia 9—7.
Sikman, Heinrich ja Bernhardt, Gerda	12. X 33.	"	Tall., Linda uul. 14—3. " Öie uul. 43—8.
Austa, Albert ja abikaasa Hilda	23. II 32.	Nr. 88 14. XI 33.	Elvas.
Hartmann, Voldemar ja abik. Vanda-Caroline-Sophie	5. X 33.	"	Tartus, Ülikooli 5.
Sepmann, Richard Johani p. ja abik. Armilda Kusta t.	3. X 33.	"	Tartumaal, Krüüdneri v.
Malling, Hans Hansu p. ja abikaasa Efosine Jakobi t.	27. X 33.	Nr. 89 17. XI 33.	Tallinn, Koidu 53—10.
Grünbaum, Aleksander ja abik. Ilse-Adelheid Kristall, Arved Juliuse p. ja Haller, Erna Hindreku t.	13. X 33.	"	Nõmmel, Metsa uul. 28. " Pärnu mnt. 128.
Jakobi, Artur Georgi p. ja Berg, Erna Karli t.	30. X 33.	"	Tallinnas, Härjapea 9. " Niine 4—2.
Kaar, Peeter ja tema abik. Linda	24. X 33.	"	Tall., Paldiski mnt. 3—35. " Vaestekooli 16.
	23. X 33.	"	Tallinn, Vaestekooli 6.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Laevasõidu esindajad riigivanema juures.

Teisipäeval, 5. dets. s. a., võttis riigivanem vastu Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsiooni ja Laevaomanikkude Ühingu esindajad, kes tutvustasid riigivanemat laevasõidu seisukor-

raga ning päevakorras olevate sammudega selle majandusala korraldamiseks. Härra riigivanem, kriipsutades alla laevasõidu tähtsust teiste majandusvalade kõrval, lubas oma poolt toetada ettepanekuid selle majandusala korraldamiseks, mis praegu väljatöötamisel majandus- ja teedeministrite vahelises komisjonis.

Tallinnas peetakse tuleval aastal ülemaaline näitus-mess.

Aktsiaselts „Näitus“ kavatses kaheaastase vaheaja järele korraldada tuleval sügisel septembrikuus Tallinnas järjekordse, 9. Eesti näitus-messi.

Näitus-mess sisaldaks osakondi tööstuse, kaubanduse, põllutöö, laevanduse, käsitöö jne. aladelt. Asukohaks oleksid jällegi endised Peetri laevatehaste hiiglahallid ja maa-ala Soo uul. ääres, millega jällegi tahetakse luua sobiv ühendus. Teatavasti leidis eelmise näitus-messi elavat külastamist rahva poolt ja oli ka sisult võrdlemisi täieline ja huvitav. Nagu ettevõtteilt saabunud andmed tõendavad, pooldatakse rõhuvas enamuses näitus-messi korraldamist tuleval sügisel.

Väliskaupade väljapanekud on lubatud ainult riiklike kollektiivnäitustena, nagu seda viimasel messil tehti Soome ja Latvia poolt Tallinnas.

Vahetalitus Eesti ja Belgia vahel.

Ins. A. Kütt Belgias (133 rue Louvrex, Liege), kel seal tööstus-kaubanduslik kontor, pa-

kub oma vahetalitust eesti ärimeestele kaubanduslikes ja tehnilistes küsimustes. Asjast huvitatuid palume pöörduda otsekohe ülaltähenarud aadressil.

Sadamatöölised ei poolda rkl. A. Jõeääre poolt esitatud „Sadamatööde korraldamise seaduse eelnõu“.

Kaubandus-tööstuskojale on tulnud 390 Tallinna sadamatöölise allkirjaga A. Jõeääre poolt riigikogule esitatud seaduse eelnõu kohta järgmine kiri:

„Meie, allkirjutanud tegelikud registreeritud sadamatöölised, omavahel arutades sadamatööde korraldamise seaduse eelnõu, mis ellu tahetakse viia, pöörame kõikide poole, kellesse see puutub, ja palume, et tähendatud seadust maksma ei pandaks, sest sellega viidaks meid, töölisi, säärasesse seisukorda, kus enese tahe ja vilumus midagi ei tähenda ja halvab meie niigi kehva teenistust.“

Mäletatavasti A. Jõeääre eelnõu järele taheti sadamatööde ja -töölise korraldamine prak-

Eesti Hüpoteegipanga juhatus kuulutab siin üldiseks teadmiseks selle panga laenuvõtjaile ja pantlehtede pidajaile, et 15. oktoobrist 1933. a. peale on seni antud pantlehe laenudelt võetav võlakapitali protsent ja käibel olevate pantlehtede kupongide järele maksetav protsent seadusega 8⁰/₀-lt

alandatud kuuele protsendile aastas,

nii et laenuvõtjad edaspidi maksavad E. Hüpoteegipangale võlaprotsenti, panga valitsemiskulusid ja võlakahanduse maksu 3³/₄⁰/₀ poolaastas, kusjuures maksud tasutakse ette, nagu seda vastava ringkirjaga teatatakse, ja pantlehtede pidajad saavad kupongide järele 3⁰/₀ poolaastas senise 4⁰/₀ asemel, alates 1934. a. 16. aprilli kupongiga. Laene antakse edaspidi 6⁰/₀-listes pantlehtedes linnade ja ka alevite kinnisvarade pantimisel.

Eesti Hüpoteegipanga juhatus.

tiliselt anda seadusega loodavate Sadamatöölise Ametiühingute meelevalla alla.

Mis töölisel ise niisugusest ümberkorraldusest arvavad, on nüüd selge ülaltoodud seisukohast.

Teadmiseks laevaomanikele.

Hollandi telegraafivalitsus teatab:

Kuna raadiotelegraafilised laevajaamad vahetavad sõnumeid, kui viibivad „Noordzeekanaal'is“ või „Nieuwe Waterweg'is“, siis yalutakse telegraafivalitsusi juhtida oma laevajamade ekspluateerijate tähelepanu sellele faktile, et Hollandi posti-telegraafi-telefoni peadirektori loata on keeldud panna tegevusse eratelegramide vahetuseks avatud või mitteavatud raadiotelegraafilisi jaamu Hollandi kuningriigi vetes, välja arvatud juhtumid, kui erakordsetel tingimustel laevasõidu huvid põhjustavad kõrvalekaldumise sellest reeglist.

Kui ülalnimetatud määruste rikkumised kestavad, on Hollandi administratsioon sunnitud võtma tarvitusele karmimaid abinõusid.

Sellest teatades palub posti peavalitsus kõiki laevajamade ekspluateerijaid võimalikult hoiduda tarvitamast oma laevajaamu ülaltähendatud piirkondades, et vältida sekeldusi Hollandi võimudega.

Kaubavahetus Eesti ja N. Vene vahel.

Novembrikuus on Eestist N. Venesse läinud kaupu kokku 35 vag. 224 tn., sellest värsket sea-liha 27 vag. 170 tn., tallanahka 3 vag. 23 tn., värsket loomaliha 2 vag. 10 tn.; kartuleid 1 vag. 3 tn., majakraami 1 vag. 1 tn. ja lõhutud põletispuid 1 vag. 17 tn.

Samal ajal on N. Venest Eestisse tulnud kokku 138 vag. 1962 tn., suuremal määral on N. Venest tulnud soola 50 vag. 827 tn., nisukliisid, 20 vag. 246 tn., petrooleumi, 13 vag. 153 tn., loomakooke, 10 vag. 164 tn., ja muid kaupu üksikute vagunite viisi.

Riigi ärimaksu seaduse täiendamine.

Kaubandus-tööstuskoda esitas majandusministrile riigi ärimaksu seaduse täiendamise seaduse eelnõu palvega, see kiires korras esitada vabariigi valitsuse kaudu riigikogule. 1931. a. maksmapandud riigi ärimaksu seaduse muutmise seaduse (R. T. 90 — 1931) tagajärjel valitses olukord, kus raamatukauplused olid sunnitud töötama esimese järgu äritunnistusega, milleta neil

aga raamatute sissevedu välismaalt oli keeldud. Selle kohta esitas koda juba varem märgukirja, milles põhjendati vajadust, et raamatukauplustel võimaldataks vajalisi raamatuid välismaalt tuua sisse ka II järgu äritunnistusega.

Nüüd on siis lootusi, et see kaks aastat kestnud raske olukord meie raamatukauplustes jälle kaotatakse ja välismaalt raamatuid jälle endises korras saab sisse tuua.

Esitatud seaduseelnõuga tahetakse täiendada otsekoheste maksude seaduse (VSK V k.) § 449 lisa II järgmiselt:

§ 449 lisa II. Kaubandusettevõtete nimestik põhiärimaksu maksmise jaoks.

I järk p. 16. Igasugune kaupade sissevedu välismaalt, summale vaatamata, välja arvatud käesoleva lisa II järgu p. 16 ettenähtud ettevõtted.

II järk p. 16. Raamatute ja trükitööde kauplused linnades, mille ruumide aastane üür on üle 500 krooni, kel ühtlasi on õigus sisse vedada välismaa raamatuid, kuukirju ja ajakirju välismaalt summale vaatamata.

Linaseemneturg Belgias.

Lina külvipind on viimaste aastate jooksul suuresti vähenenud. Põhjused on olnud samad, mis meil ja mujalgi. Ühes seega aga on ka tarvidus külviseemne järele vähenenud. Teatud paranemist on vast märgata, kuid miski ei luba oletada, et endised olud tuleksid kiiresti tagasi.

Külviseemnena on Belgias juba ammu suures lugupidamises olnud n.-n. Riia seeme. Riia seemne eest on alati kõrgemat hinda maksetud. See seeme, mida ammust ajast Riias Riia seemne nimetuse all on müüdüd, saadakse nimelt Lõuna-Eestist ja Põhja-Lälist ja teatud osast Venest. Ärid, mis selle seemnega Riias kauplesid, olid vanad ettevõtted, kes oma asja hästi tundsid ja ühtlasi ka ausalt püüdsid ajada äri.

Mõne aasta eest aga juhtus nii, et Belgia linakasvatavad, kes tarvitasid külviks Riia seemet, pahatihti pidid konstateerima, et seeme on olnud halb ja seda külvates on saadud suurt kahju. Asja hakati selgitama, sõideti Riiga, et kohapeal juurelda, ja tulemuseks oli, et Riia seemne nimetusega tehtud pettus selgus. Nimelt olid Riias üksikud ärid, meelitatud kõrgemast hinnast, mis seemnest Riia nimetuse all makseti, hakanud müüma sama nimetuse all leedu, poola ja osalt ka halba vene seemet Belgiasse. Pettuse algatajaks oli keegi ettevõtja, kes Riias oli ostnud ära ühe vanema ja välismaal hästi tuntud seemneäri ja vana hea firma nimel müünud Riia seemne pähe leedu ja poola seemet. Asi läks isegi nii kaugele,

et poolakad hakkasid otsekohe oma seemne eest nõudma kõrgemat hinda, seletades, et see kuulus Riia seeme ei ole ju lõpuks miski muu kui Poolast tulev seeme. Asja tõenduseks tõid nad päevapiltliku ülesvõtte poola vaguneist seemnetega Riia jaamas jne. Selles pettuses olid kaassüüdlasteks ka mõned Belgia importeerijad. Belgia eriajakirjanduses võeti selle kohta käesoleval kevadel ägedasti sõna.

Kogu selle segaduse tagajärjeks oli, et Belgia linakasvataja kaotas usalduse Riia seemne vastu. Hakati tarvitama oma ja iiri seemet erakordselt puhastatud kujul, mis ei ole küll kunagi nii hea kui õige Riia seeme.

Lätlased, et Riia seemnele ta endist seisukohta võita tagasi, on äsja oma linaseemne väljaveo korraldanud järgmiselt:

1) Päritolutunnistusega, mil tähendatud „Riia seeme“, varustatakse need seemned, mis pärit neist maakondadest (Lõuna-Eesti, Põhja-Läti, Pihkva), kus Lääne-Euroopale külviks kasvab soodsam seeme ja mis vastab nõutava idanemise ja puhtusprotsendile.

2) Päritolutunnistusega, mil tähendatud „läti seeme“, varustatakse need külviseemned, mis tegelikult pärit Lätist ja vastavad nõutavale idanemise- ja puhtusprotsendile.

3) Päritolutunnistuseeta veetakse välja kõik muu külviseeme. Proovitunnistused idanemise ja puhtuse kohta võivad olla kaasas.

Need määrused võeti Belgias vastu suure rahuldustundega. Riia seemnele on viimasel ajal nõudmine jälle nagu tõusnud ja seda seemet eelistatakse jälle endiselt. Kuid ka Leedust veetakse tänavu kaunis suurel hulgal külviseemet Belgiasse. Leedu seemne hinnad on ka soodsamad: nõutakse cif B. Frs. 125 kuni 130 plombeeritud kotist, milles 80 kg idanemisprotsent peab olema 92% ja puhtus 98%. Riia seemnest tahetakse meie kuuldes Bfr. 135 fob Riia.

Soome.

Enamsoodustuse klausel Soome kaubalepinguis.

Rahvasaadik Elias Erkko ja mõne teise allkirjaga anti mõni aeg tagasi Eduskunnale soovivaldus, et Soomel tuleks tulevikus loobuda enamsoodustuse klauslist kaubalepinguis. Väliskomisjon, kus küsimust hiljuti kaaluti, asus selle ettepaneku suhtes eitavale seisukohale. Väliskomisjoni otsuse motiivid on, et enamsoodustuse klausel ei takista tollide tõstmist kas või keelutollideni, kui tollid ei ole mõne lepinguga seotud. Sisseveo kontingenteerimine ning valuutamüügi kitsendused ei ole samuti vastolus enamsoodustuse klausliga. See kohustab vaid kõigi lepingute maadega sisseveo piiramise suhtes olema õiglane. On küll raske kontrollida, kas kõik maad sisseveokitsetuste puhul enamsoodustuse põhimõtet arvestavad, kuid võimalikud kõrvalekaldumised ei ole siiski küllaldaseks põhjuseks kogu klausli kõrvaleheitmiseks.

Vaatamata sellele väliskomisjoni otsusele ei peeta küsimust lõplikult otsustatuks. Ärimeeste ringkondades tehakse kõvasti kihutustööd enamsoodustuse klausli kaotamiseks kaubalepinguis või vähemalt selle piiramiseks. Teoreetikud väidavad, et kaubanduspoliitilised olukorrad muutuvad viimasel ajal nii kiiresti, et võimalik on, et Soome lähemas tulevikus on sunnitud otse enamsoodustuse põhimõttest kaubalepinguis loobuma. Mures ollakse kodumaa tekstiiltööstuse saaduste pärast pärast Inglise kaubalepingu jõusseastumist. Hirm ei ole nii suur Inglise kui Jaapani võistluse pärast, kelle mõne tekstiilkauba dumpinghinnad olevat kõigest kuues osa Inglise sama kauba hinnast. Jaapani poolt olevat juba maad kuulatud tekstiilsaaduste sisseveos Soome.

Saksa.

Kontingent Eesti kohakalale.

Eesti sai võimaluse kasutada enamsoodustuse alusel Saksa-Ungari lepingus ettenähtud kontingenti kohakala tollivabaks sisseveoks Saksa-maale 30.000 kg. piirides.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba sh	—
Hard Winter ”	—
Rosario Santa Fe ”	19/3
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Good Canadian sh	10/9
Odrad, kaal—112 Ingl. naela = 50 kg.	6/3
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg. ”	—

Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh	5/6
La Plata ”	—
Kanada nr. 2 ”	—
Linad, cif. per tn.	
(Fine Quality) I sort £	—
(Fair Quality) II ” ”	—
(Law Grade) III ” ”	—
Munad — 120 kg.	
Inglise ”	19.—20

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	29. XI	30. XI	1. XII	2. XII	4. XII	5. XII	6. XII	7. XII	8. XII	9. XII	11. XII
Frank . . .	83.90	84.46	84.34	84.50	84.46	83.84	83.18	83.40	83.28	83.71	83.15
Dollar . . .	5.22	5.1725	5.2075	5.1875	5.05	5.1350	5.13	5.1075	5.1150	5.1550	5.1375
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39
Daani kroon	22.39	22.39	22.385	22.3875	22.3875	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39
Norra kroon	19.90	19.90	19.90	19.905	19.905	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90
Saksa mark	13.75	13.852	13.83	13.86	13.8575	13.75	13.64	13.70	13.665	13.725	13.64
Soome mark	226.50	226.50	226.50	226.375	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.82	226.50
Floriin . . .	8.1675	8.2175	8.2025	8.2150	8.2150	8.1625	8.08	8.12	8.1025	8.1425	8.0975
Liira . . .	63.43	62.75	62.65	62.75	62.75	62.28	61.75	62.06	61.81	68.25	61.87
Helveetsia fr.	16.97	17.085	17.06	17.065	17.065	16.94	16.785	16.87	16.83	16.90	16.84
Tšehhosl. kr.	110.50	111.—	111.37	111.12	111.25	111.12	109.37	110.12	110.—	110.50	109.75
Belgia frank	23.625	23.76	23.76	23.82	23.8	23.59	23.39	23.505	23.46	23.59	23.45
Silling . . .	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62
Slott . . .	29.37	29.25	29.43	29.43	29.43	29.37	29.—	29.12	29.12	29.18	29.—
Pengo . . .	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—
Latt . . .	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	17.—	17.—	17.—
Litt . . .	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	32.50	32.50	32.50	32.50
Tšerv. . . .	6.437	6.397	6.392		6.45	6.45	6.4175	6.4175	6.335		6.375
Eesti kroon	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50
Höbe p/unts	18 ^{5/16}	18 ^{3/8}	18 ^{7/16}	18 ^{7/16}	18 ^{7/16}	18 ^{7/16}	18 ^{5/8}	18 ^{1/16}	18 ^{7/16}	18 ^{1/2}	18 ^{5/8}
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts											

	B E R L I N										
	29. XI	30. XI	1. XII	2. XII	4. XII	5. XII	6. XII	7. XII	8. XII	9. XII	11. XII
Naelsterling	13.81	13.86	13.86	13.885	13.88	13.815	13.65	13.75	13.68	13.72	13.655
Frank . . .	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42	16.42
Dollar . . .	2.66	2.67	2.655	2.685	2.695	2.71	2.64	2.70	2.68	2.66	2.65
Rootsi kroon	71.20	71.45	71.45	71.50	71.50	71.25	70.40	70.90	70.50	70.65	70.40
Daani kroon	61.65	61.80	61.80	61.90	61.90	61.70	60.95	61.40	61.05	61.20	60.95
Norra kroon	69.35	69.60	69.60	69.75	69.75	69.45	68.60	69.10	68.75	68.90	68.60
Soome mark	6.11	6.12	6.125	6.135	6.135	6.11	6.05	6.07	6.05	6.05	6.04
Floriin . . .	168.95	168.75	168.85	168.90	168.95	168.95	168.95	168.95	168.90	168.85	168.75
Liira . . .	22.11	22.10	22.12	22.13	22.11	22.11	22.10	22.12	22.10	22.09	22.07
Helveetsia fr.	81.28	81.15	81.20	81.33	81.25	81.25	81.20	81.25	81.25	81.20	81.15
Belgia frank	58.27	58.35	58.35	58.35	58.30	58.33	58.36	58.38	58.38	58.30	58.25
Latt . . .	79.50	79.60	79.25	80.—	80.—	80.—	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10
Litt . . .	41.75	41.80	41.85	41.85	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.60

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.

Kroonid.

Kroonid.

Pütljahu:

Rukkipütl patent (à 50 kg.). . .	100 kg. —
„harilik“	24.—
„Eesti Parem“ saiajahu	38.—
„Kalev“	35,5
„Taara“	—
„Kungla“	32.—
„Sampo“	28.—
Manna	43.—
Granular	38.—

Saiajahu poolsõre 100 kg. 40.—
 „ sõre „ 42.—

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100kg. —
 „ sõre, Ameerika ja Inglise „ —
 „J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki „ 12,60—13,40
 rukkipütl „ 24.—
 nisu, pehme —
 sõre „ 28,00—42,00
 Kaerahelbed (Herkulo) . . . 1kg. 0,29

		Kroonid.			Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.			Koks, kütte		1000 kg. 50.00—55.00
Jahud: rukki	100 kg.	13.10	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	"	8.30
" " püül	"	23.—	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	"	8.50
" nisu, pehme — sõre	"	28.20—44.00	Raskeõli fr. ladu Tallinn, netto . 100 kg.	"	5.25
Nisu, Eesti, saatejaam	"	17.00—21.00	Estobituumen A, B, C (gudrong)		
" külvi, suvi „Rubin“	"	—	tünnid. br.	"	8.75
Rukis, Eesti,	"	11.00—13.00	" D. E. (pigi) " " " "	"	9.25
Kaerad, toidu, Eesti	"	10.50—11.00	Katuselakk, " " " "	"	9.25
" " Vene	"	—	Fenolaat, tünnides, netto " " "	"	10.00
Odrad, õlle, Eesti	"	18.—	Karbolineum „Estokarbolineum“		
" toidu, Eesti	"	15.00—16.00	A & B, netto	"	12.75
Herned, peluskid, külvi	"	—	„Estokarbolineum“ C, netto	"	10.75
Riis, Burma II	"	46.00—47.00	Raualakk, tünnides, netto	"	18.75
Kartulid, piirituse	"	1.50—1.60	Imbutusõli A, netto, tünnides	"	7.75
" vabriku	"	1.50—1.60	" B " " " " "	"	7.00
Kartulitärklis „Supérieur“	"	21.00—23.00	" C " " " " "	"	6.00
Siirup, kartuli, 420/0	"	28.00—30.00	Asfaltmastiks " " " " " "	"	6.00
Glükooos	"	28.00	" emulsioon	"	9.75
Või, eksport, I sort	1 kg.	—	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.41
Margariin, välismaa	"	—	Autobensiin " " " " " "	"	0.27
" kodumaa	"	0.65—0.70	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.11
Juust, „schveitsi“, kodumaa . 1 kg.	1 kg.	1.20—1.25	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.12
Kakao, Hollandi	1 kg.	2.00—2.60	" -nafta	"	0.11
Kave kakao „Kuld“	"	1.50	Raud, sordi	100 kg.	12.00
" " „Extra“	"	2.—	" vits	"	17.50—18.00
" " „President“	"	2.50	" plekk	"	16.00—26.50
Kohv, Rio, Santos jne.	"	6.10—6.60	" plekk, tsingitud	"	34.00—41.00
" Kesk-Ameerika sordid	"	6.60—7.40	" talad	"	11.—11.50
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	"	6.60—7.50	Teras, Inglise	"	—
" " oranž Pekoe, Java	"	5.50—6.80	" valu	"	25.00
" " Moning, Hiina	"	5.80—6.50	" talla, ree	"	17.00—17.50
Suhkur, peenike, valge, Saksa . 100 kg.	100 kg.	—	Inglitina	"	525.00
" " „Inglise“	"	43.50—43.75	Seatina	"	40.00
" " „Poola“	"	43.25—43.50	Vaskplekk, punane	"	160.0—180.0
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			" valge	"	140 0—165.0
" Irboska ja Narva	"	4.20—4.30	Tsinkplekk	"	65.00—70.00
Sool, lahtine, Saksa	"	4.40—4.65	Masinaõli, mitmesugune	"	24.00—28.00
" " Poola	"	4.40—4.65	Mootoriõli, mitmesugune	"	35.00—45.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn			Autoõli, mitmesugune	"	40.00—50.00
" " „Soti, Spent“	"	37.00	O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-		
" " „Matties“ I s.	"	56.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn 1000 kg	48.00—55.00	
" " „Matfulls“	"	61.00	Linaseemneõli	100 kg	72.00—73.00
" " Islandi, 1/1	"	37.00	Värnits	"	74.00—75.00
" " 1/2	"	20.50	Tsilindriõli, mitmesugune	"	30.00—40.00
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.49—0.54	" Vene 280 ^o	"	—
Liha, looma, I sort	"	0.19—0.31	" " 320 ^o	"	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	11.00—12.00	" " Ameerika 280 ^o	"	—
" " päevalille	"	—	" " 320 ^o	"	—
" " puuvilla	"	10.50	Nafta, Vene	"	—
Jahu, päevalille	"	—	" " Ameerika	"	11.00—12.00
Segajõutoit I sort	"	8.50	" " Poola	"	11.00—12.00
" " II sort	"	7.50	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	12.00—13.00
Sojatangud	"	12.50	" " Ameerika " " " "	"	12.00—13.00
Nisukliid	"	7.00—8.00	Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-		
Maapähklikoogid	"	—	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn,		
Vikid	"	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin		
Puuvillane riie, Bjas, netto . mtr.	0.49.50—0.62.50		tsistern. fr. Tall. ühes teede-		
" " Mitkal "	"	0.36.50—0.47.50	maks.	"	33.00—34.00
Lina, ristna	1 kg	00.65—00.62	Bensiin, vene, I sort	"	—
hoffsdreiband HD "	"	00.56,75—00.53,75	Pesusooda, kodumaa	"	9.50—10.00
dreiband	"	00.48,50—00.45,50	Seebikivi	"	32.00—35.50
ordinärdreiband OD	"	00.40,25—00.37,25	Värvid, nigros., veessulav, välism. 1kg.	6.00	
liivi-ordinärdreiband LOD	"	00.32—00.29	" tsinkvalge, välism.	"	0.58—0.60
takuprakk	1 kg	00.20—00.17	" tinavalge,	"	0.83—0.85
Tendents: nõrk.			" ooker,	"	0.20—0.25
Õlilinnaseemned, 90%, baas,			Superfosfaat 18—200/0	kott	—
saatejaam	100 kg	18.00—19.00	Segafosfaat 22—230/0	"	—
Linaseemned, külvi, 90%			Kaalisool 40/0	"	—
baas, saatejaam	"	19.00—20.00	Salpeeter, çili	"	—
Kivistisi, auru, Yorkshire,			Lubisalpeeter	"	—
2 korda pestud . 1000 kg.	35.00—36.00		Lubiammoonsalpeeter	"	—
" auru, Newcastle "	33.00—35.00		Väähelhapu ammoniaak	"	—
" sepa	38.00—40.00		Fosforiit, eesti, 25—27/0	"	—

		Kroonid.
Paber, rotatsiooni	100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tfinn	7.40
Kriit, toores	100 kg.	4.50—5.00
pestud	"	5.25
Puutõrv	"	17.00—18.00
Lubi	"	3.50
Kips, tükikides, fr. v. Irboska	1000 kg.	20.00
jabvatatud	"	25.00
krohvimise	"	35.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	40.—
Silikaat, I s., fr. vabrik		37.50—39.00
Tulitükid, originaalkast	(5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg.	2.20—2.50
" Ameerika, I s.	"	2.70—2.80
" II s.	"	2.45—2.65
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.		6.45
Või. Tendents selguseta.		
I s. 1 kg kr. 1.61, mis tulnud sisse		
25. XI—8. XII 1933.		

Kanamunad.

1 kg. eksportmune kr.— mis vastab:	
50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
55 " " " " " " " "	"
60 " " " " " " " "	"
1 kg. siseturumune kr.— mis vastab:	
alla 50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
üle 50 " " " " " " " "	"
Hinnad on maksvad franko sortimispunkt, mis on registreeritud põllum. osak. ja maksv. arv.	

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 5.20, detš. 5.018, jaan. 5.01, märts 5.02, mai 5.04.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 10.—16. XII 1933
Turg: selguseta.

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.65	0.60		
55—59,5 " }	0.60	0.56	siseturu hinnad	
72,5—75 " }				
50—54,5 " }				
75,5—80 " }	0.56	0.52		

Prahid:

Lina		
Tallinn — Stettiin	1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent	1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee	"	27/6
" — Belfast	"	45/—
Puumaterjalid	Standard	
Tallinn — London	"	sh 30/—
" — Hull	"	33/—
" — Southampton	"	37/6
" — Manchester	"	40/—
" — Grangemouth	"	27/6
" — Belfast	"	40/—
" — Dundee	"	30/—
" — Antwerpen	"	32/6
" — Gent	"	32/6
" — Rotterdam	hfl.	12.—
" — Amsterdam	"	14.—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg.	rmk. 18.—
" — London	1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stockholm	1000 kg.	rkr. 10.—30.—
" — Stettiin	või, tünn	rmk. 1.50
" — London	"	sh 2/6

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		6 XII 1933	7. XII 1933	8. XII 1933	9 XII 1933	11. XII 1933	12 XII 1933
New York	T.	—	—	—	—	—	—
1 dollar	O.	3.48	3.52	3.53	3.50	3.49	3.53
	M.	3.68	3.72	3.73	3.70	3.69	3.73
London	T.	—	—	—	—	—	—
1 naelsterl.	O.	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
100 s. riigim.	O.	131.25	132.25	131.75	132.—	131.50	132.25
	M.	133.75	134.75	134.25	134.50	134.—	134.75
Helsingi	T.	—	—	—	—	—	—
100 soome m.	O.	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm	T.	—	—	—	—	—	—
100 rootsi kr.	O.	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—
	M.	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75
Kopenh.	T.	—	—	—	—	—	—
100 daanimi kr.	O.	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50
	M.	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25
Oslo	T.	—	—	—	—	—	—
100 norra kr.	O.	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75
	M.	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50
Paris	T.	—	—	—	—	—	—
100 prants. fr.	O.	21.60	21.75	21.70	21.75	21.65	21.70
	M.	21.90	22.05	22.—	22.05	21.95	22.—
Amsterd.	T.	—	—	—	—	—	—
100 floriini	O.	221.75	224.—	223.—	223.50	222.25	223.50
	M.	221.75	227.—	226.—	226.50	225.25	226.50
Riia	T.	—	—	—	—	—	—
100 latti	O.	104.50	105.50	105.25	105.25	104.75	105.25
	M.	106.75	107.75	107.50	107.50	107.—	107.50
Zürich	T.	—	—	—	—	—	—
100 helv. fr.	O.	106.85	107.85	107.30	107.55	107.15	107.50
	M.	108.35	109.35	108.80	109.05	108.65	109.—
Brüssel	T.	—	—	—	—	—	—
100 belgat	O.	76.75	77.40	77.—	77.20	76.75	77.20
	M.	78.15	78.80	78.40	78.60	78.15	78.60
Milaano	T.	—	—	—	—	—	—
100 liirat	O.	29.05	29.30	29.15	29.30	29.10	29.25
	M.	29.55	29.80	29.65	29.80	29.60	29.75
Praha	T.	—	—	—	—	—	—
100 tšehh. kr.	O.	16.30	16.55	16.45	16.45	16.40	16.50
	M.	16.55	16.80	16.70	16.70	16.65	16.75
Viin	T.	—	—	—	—	—	—
100 austr. sh.	O.	60.75	61.25	61.—	61.25	60.75	61.—
	M.	62.75	63.25	63.—	63.25	62.75	63.—
Budapest	T.	—	—	—	—	—	—
100 pengot	O.	96.25	97.—	96.75	97.—	96.50	96.75
	M.	96.25	97.—	96.75	97.—	96.50	96.75
Varssav	T.	—	—	—	—	—	—
100 slotti	O.	61.50	62.50	62.25	62.25	62.—	62.50
	M.	62.50	63.50	63.25	63.25	63.—	63.50
Kaunas	T.	—	—	—	—	—	—
100 litti	O.	55.35	55.80	55.65	55.75	55.45	55.65
	M.	55.95	56.40	56.25	56.35	56.05	56.25
Moskva	T.	—	—	—	—	—	—
100 rubla (tšekk)	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	287.—	289.25	288.50	288.75	287.50	288.50
Danzig	T.	—	—	—	—	—	—
100 guld-nat	O.	106.35	107.35	106.80	170.05	106.65	107.—
	M.	108.35	109.35	108.80	109.05	108.65	109.—